

Sygn. akt III Ca 615/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Katarzyna Kwilosz – Babiś

Sędzia SO Ewa Adamczyk (sprawozdawca)

Sędzia SO Zofia Klisiewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2015r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. B.

przy uczestnictwie T. B.

o podział majątku dorobkowego

na skutek apelacji obu stron

od postanowienia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 22 czerwca 2015 r., sygn. akt I Ns 424/11

p o s t a n a w i a :

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

- pkt II nadać brzmienie: „ustalić nierówne udziały w majątku wspólnym w ten sposób, że udział M. B. w majątku wspólnym wynosi 30%, a udział T. B. 70%”,

- w pkt IV kwotę 172 093 zł (sto siedemdziesiąt dwa tysiące dziewięćdziesiąt trzy złote) zastąpić kwotą 230 129 zł (dwieście trzydzieści tysięcy sto dwadzieścia dziewięć złotych), a datę 31 grudnia 2015r. zastąpić datą 31 marca 2016r.,

- w pkt V kwotę 2443,90 zł (dwa tysiące czterysta czterdzieści trzy złote 90/100) zastąpić kwotą 1858,55 zł (jeden tysiąc osiemset pięćdziesiąt osiem złotych 55/100),

- pkt VI nadać brzmienie: „nakazać ściągnąć od uczestniczki T. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Nowym Sączu kwotę 1282,90 zł (jeden tysiąc dwieście osiemdziesiąt dwa złote 90/100) tytułem wydatków wyłożonych tymczasowo ze Skarbu Państwa”,

2. oddalić apelacje wnioskodawcy i uczestniczki w pozostałej części;

3. orzec, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.

(...)

Sygn. akt III Ca 615/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu w sprawie z wniosku M. B. przy uczestnictwie T. B. o podział majątku dorobkowego stron ustalił, że w skład majątku wspólnego T. B. i M. B. wchodzi następujące składniki o łącznej wartości 687.177 zł:

1. prawo własności nieruchomości położonej w R. o pow. 0,10 ha objętej KW (...) stanowiącej działkę ew. (...),
2. prawo własności nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w N. przy ul. (...) objęty KW (...),
3. udział wynoszący 1/10 część nieruchomości lokalu mieszkalnego położonego przy Ulicy (...) w N. obj. KW (...) wraz z udziałem powiązany w nieruchomości oznaczonej jako działka ew. (...) obj. KW (...), wraz z nakładami na dobudowany lokal mieszkalny,
4. nakłady (wierzytelność) dotyczące działek ew. (...) i (...)położonych w N.,
5. trzy polisy T. A. o nr (...), (...) i (...),
6. ruchomości znajdujące się w domu przy ulicy (...) w N.,
a to m.in. trofea myśliwskie duże, trofea myśliwskie małe, fajki dzika, gabloty z grandlami, szafa pancerna, sztucer (...), (...), kinkiety,
7. kwota 9000 USD stanowiących równowartość 33.030 zł (pkt I);

Ustalił nierówne udziały w majątku wspólnym przyjmując, że udział M. B. wynosi 40 %, natomiast udział T. B. wynosi 60 % (pkt II);

Dokonał podziału majątku w ten sposób, że:

1. nieruchomości opisane w punkcie I.1 i I.2 postanowienia oraz środki zgromadzone na polisach o numerach (...) TU (...) przyznał na wyłączną własność uczestniczki,
2. udział w nieruchomości opisany w pkt I.3, ruchomości opisane w punkcie I.6 oraz środki zgromadzone na polisie o numerze (...) TU (...), przyznał wnioskodawcy (pkt III).

Zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kwotę 172.093 zł tytułem spłaty, płatne do dnia 31 grudnia 2015 r. (pkt IV),

Zasądził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 2.443,90 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt V);

Zwrócił wnioskodawcy kwotę 112,20 zł z zaliczki zaksięgowanej pod pozycją (...) (pkt VI).

W pozostałym zakresie stwierdził, iż wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt VII).

Sąd Rejonowy ustalił m.in., że wnioskodawca i uczestniczka w dniu 7 września 1985 r. w N. zawarli związek małżeński. Bezpośrednio po ślubie małżonkowie przez okres 10 lat mieszkali u rodziców uczestniczki.

Od grudnia 1996 roku do czerwca 1997 r. uczestniczka przebywała w U. w celach zarobkowych. Za pieniądze wówczas zgromadzone strony zakupiły działkę w R., na której miał powstać ich wspólny dom. Wnioskodawca pracował wówczas w szpitalu w charakterze rehabilitanta. W marcu 1998 r. uczestniczka wyjechała do U. w celu zgromadzenia środków na budowę domu w R.. W 1999 r. zostało wykupione przez strony mieszkanie w N. przy ul. (...), stanowiące poprzednio własność gminy, a zajmowane przez rodziców uczestniczki. W tym samym roku miała miejsce umowa darowizny 1/10 części lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) – na rzecz M. B. i T. B. na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej oraz w 9/10 części - na rzecz Z. B. (1). Uczestniczka była przekonana, że darowizną na rzecz jej i męża był objęty cały lokal przy ul. (...) w N.. Po zawarciu w/w umowy wnioskodawca sugerował uczestniczkę, aby pieniądze które początkowo miały być przeznaczone na budowę domu w R., wykorzystać na remont i rozbudowę lokalu przy ul. (...), w tym dobudowanie dalszej części tego lokalu oraz zagospodarowanie działki. Uczestniczka zgodziła się na tą propozycję i w dalszym ciągu przekazywała mężowi zarobione pieniądze. Strony utrzymywały ze sobą kontakt telefoniczny, razem decydowały o przełożeniu powrotu uczestniczki do P.. Wnioskodawca przez cały ten okres zapewniał uczestniczkę o swojej miłości i twierdził, że po jej powrocie do Polski zamieszkają razem w N.. Uczestniczka, w czasie pobytu w S., systematycznie przekazywała mężowi większość zarobionych przez nią pieniędzy za pośrednictwem znajomych, w paczkach i w drodze przelewów bankowych. W paczkach przesyłanych do P. dla M. B., oprócz pieniędzy, znajdowały się również inne przedmioty, np. odzież, alkohol, kosmetyki, perfumy, artykuły gospodarstwa domowego, itp. M. B. przesyłał T. B. paczki do U. z lekarstwami.

W maju 2008 r. uczestniczka, na prośbę wnioskodawcy, zakupiła samochód marki H. (...) za kwotę 28 tysięcy dolarów, który miała przywieźć do P. jako „mienie przesiedlenia”, co też przedłużyło jej pobyt w S. o ponad rok.

W dniu 2 listopada 2009 r., w trakcie rozmowy telefonicznej, wnioskodawca poinformował uczestniczkę, iż nie chce, by wracała ona do Polski, gdyż

„chce być sam”. Informacja ta negatywnie odbiła się na zdrowiu uczestniczki - miała wówczas kłopoty z sercem, często płakała. Sprzedała zakupiony wcześniej samochód marki H. (...) (za kwotę 19 tysięcy dolarów) i wróciła do kraju.

Dwa dni po jej powrocie do P. wnioskodawca poinformował ją, iż nie będą razem mieszkać i kazał jej się wyprowadzić z domu przy ul. (...) do końca grudnia 2009 r. W związku z powyższym, uczestniczka przeprowadziła się do mieszkania przy ul. (...) w N., po wcześniejszym jego wyremontowaniu.

Po powrocie do P. na konto T. B. wpłynęło 9.000 dolarów ze sprzedaży samochodu osobowego marki H. (...).

Wnioskodawca, w czasie trwania związku małżeńskiego, otrzymywał od rodziny darowizny, np. z okazji imienin, w postaci: stolika z żelazną podstawą z maszyny do szycia i drewnianym blatem, dwóch foteli, zegara wiszącego, obrotowego fotela biurowego pokrytego dermą, lamp wiszących 7 szt., czterech kinkietów z jednym kloszem i jednego kinkietu z dwoma kloszami, kuchenki mikrofalowej marki P., lampy wiszącej wykonanej z poroży trofeów myśliwskich. Przedmioty te wchodziły w skład jego majątku osobistego. Dwa krzesła tapicerowane – skaj stanowią własność matki wnioskodawcy. Z kolei grafiki duże 4 szt., stanowią własność firmy (...).

W czasie kiedy uczestniczka przebywała w U., wnioskodawca również pracował zawodowo (w latach 1985-1986 w (...) Szpitalu (...)

w N., w latach 1986-1988 w (...),

w latach 1988-2000 w Szpitalu w N., w latach 2000-2002

w (...) w N., w firmie (...) od 1.08.2003 r.).

W momencie ślubu wnioskodawca posiadał już rentę powypadkową. W czerwcu 2010 r. uczestniczka dowiedziała się, że wnioskodawca od kilku lat związany jest

z inną kobietą. W trakcie postępowania rozwodowego, wnioskodawca zwrócił uczestniczkę kwotę 12.000 USD, która została zużyta w całości na remont mieszkania przy ul. (...), co znalazło odzwierciedlenie w wartości mieszkania określonej przez biegłego.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2011 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu bez orzekania o winie orzekł rozwód małżeństwa M. B. i T. B.. Strony nie zawierały umów majątkowych małżeńskich.

W dniu 10 listopada 2010 r. strony zawarły porozumienie w sprawie podziału majątku ruchomego. Uczestniczka posiadała dwie polisy ubezpieczeniowe w firmie (...) (...)S.A. – jedna na kwotę 50.331 zł, i druga na kwotę 64.857 zł, obydwie były opłacane przez M. B.. Na koncie polisy nr (...) została zgromadzona kwota 20.818,80 zł, natomiast na koncie polisy nr (...) – 27.665,67 zł. Uczestniczka w 2011 r. zlikwidowała polisę nr (...) i podjęła zgromadzoną na niej środki.

W dniu 9 lutego 2010 roku wnioskodawca złożył w banku (...) S.A. dwie dyspozycje odwołania zlecenia stałego opłaty składek ubezpieczeniowych

w (...)za polisy uczestniczki. Wnioskodawca posiadał również polisę ubezpieczeniową w (...) na (...) S.A., która w dniu 19 marca 2012 r., czyli

w dniu jej likwidacji opiewała na kwotę 32.396,53 zł.

W trakcie trwania wspólności ustawowej stron były wykonywane

prace w lokalu nr (...) przy ulicy (...). Z majątku wspólnego poczyniono nakłady na istniejącą część budynku przy ulicy (...) oraz ogrodzenie

i zagospodarowanie działek nr (...). Szacunkowa wartość nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną numer (...) położoną w R. wynosi 28.300 zł, lokalu mieszkalnego położonego w N. przy ulicy (...) wynosi 130.400 zł, natomiast dobudowanej części budynku położonego w N. przy ulicy (...) – 294.100 zł.

Wartość ruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego stron wynosi 30.870,00 zł.

W takim stanie faktycznym Sąd wnioski o podział majątku dorobkowego stron uznał za uzasadnione. Skład tego majątku Sąd ustalił w oparciu o art. 31 kro przyjmując, iż obejmuje on prawo własności nieruchomości położonej w R. o pow. 0,10 ha objętej KW (...) stanowiącej działkę ew. (...)

(o wartości 28.300 zł), prawo własności nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w N. przy ul. (...), objęty KW (...)

(o wartości 130 400 zł), udział wynoszący 1/10 część nieruchomości lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w N. obj. KW (...) wraz z udziałem powiązany w nieruchomości oznaczonej jako działka ew. (...) obj. KW (...), wraz z nakładami

na dobudowany lokal mieszkalny (294.100 zł), nakłady (wierzytelność) dotyczące działek ew. (...) i (...)położonych w N. (89.598 zł), trzy polisy TU (...)

o nr (...), (...) i (...) (80.879 zł), ruchomości znajdujące się w domu przy ulicy (...) w N. (30.870 zł), kwota 9.000 USD stanowiących równowartość 33.030 zł. Na tej podstawie przyjął, że wartość majątku wspólnego stron opiewa na kwotę 687.177 zł.

Przychylił się Sąd do wniosku uczestniczki o ustalenie nierównych udziałów

w majątku wspólnym. Uznał, że fakt wyjazdu uczestniczki w celach zarobkowych

do U. objęty porozumieniem małżonków a następnie zachowanie wnioskodawcy polegające na udaremnieniu wspólnych planów małżonków oraz fakt, iż główne substraty majątku dorobkowego stron były finansowane przede wszystkim

z dochodów uczestniczki stanowią ważne powody, których nieuwzględnienie pozostawałoby w sprzeczności z zasadami współżycia małżeńskiego. Z drugiej jednak strony miał Sąd na uwadze, gdyż podczas pobytu uczestniczki w U. wnioskodawca także cały czas zawodowo pracował. Wszystko to natomiast zdaniem Sądu przemawiało za ustaleniem udziałów w wysokości 60 % i 40 % odpowiednio dla uczestniczki i wnioskodawcy. Podziału majątku dorobkowego Sąd dokonał w oparciu o przepisy o zniesieniu współwłasności przychyliając się do zgodnego co do zasady wniosku stron. Sporny składnik tego majątku, tj. nieruchomość w R. przyznał uczestniczkę.

Przyjmując jako wartość ruchomości w lokalu przy ul. (...) na kwotę 30.870 zł wskazał Sąd, że od wartości podanej przez biegłego należało tu odliczyć wartość darowizn na rzecz wnioskodawcy w kwocie 4.440 zł. Od wartości nakładów na istniejący budynek przy ul. (...) oraz ogrodzenie i zagospodarowanie działek nr (...), wyliczonych przez biegłego na kwotę 71.679 zł Sąd odjął kwotę 6192 zł – jako wydatek na ułożenie płytek ceramicznych w lokalu handlowym, przyjmując, że nakład ten nie został poczyniony z majątku wspólnego stron.

Od kwoty łącznej nakładów uczestniczki na nieruchomości położoną w N. przy ul. (...), wyliczonych przez biegłego na kwotę 40.992 zł odjął następujące kwoty: 376 zł – tytułem zamurowania otworu po drzwiach; 1.259 zł – tytułem wykonanej wylewki; 1.883 zł – tytułem obniżenia sufitu; 51 zł – tytułem demontażu drzwi; 16.881 zł – tytułem przełożenia dachówki, wskazując, że wykonanie tych prac z majątku wspólnego stron zostało skutecznie zakwestionowane przez wnioskodawcę. Wskazał, że pozostałe do rozliczenia nakłady wyniosły 24.111 zł.

Na tej podstawie Sąd obliczył, że uczestniczce należna jest spłata w kwocie 172.093 zł. Ustalając termin tej spłaty do dnia 31 grudnia 2015 r. uznał Sąd, że skoro spór trwał od 2011 r. to wnioskodawca biorąc pod uwagę sposób sformułowania żądania powinien liczyć się z obowiązkiem spłaty.

O kosztach orzekł Sąd na zasadzie art. 520 § 1 kpc.

Apelację od tego postanowienia wniósł tak wnioskodawca jak i uczestniczka.

Uczestniczka zaskarżyła je w pkt I, w zakresie, w jakim Sąd I instancji nie przyjął, że w skład majątku wspólnego wchodzi także pieniądze w kwocie co najmniej 100.000 USD stanowiące równowartość 367.000 zł; w pkt II co do przyjętej proporcji udziału wnioskodawcy i uczestniczki w majątku wspólnym jako odpowiednio 40% i 60 % oraz w pkt IV co do wysokości kwoty zasądzonej tytułem dopłaty.

Apelująca zarzuciła naruszenie art. 233, 328 § 2, 322, 684 w zw. z 567 kpc. przez brak przyjęcia, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi również kwota 100.000 USD stanowiąca równowartość 367.000 zł oraz naruszenie art. 43 § 2 kro.

w zw. z art. 5 kc. przez przyjęcie, że ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym w wysokości 60 % dla uczestniczki i 40 % dla wnioskodawcy zgodne jest z zasadami współżycia społecznego.

Apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt I i przyjęcie, że w skład majątku wspólnego wchodzi dodatkowo kwota 100.000 USD, stanowiąca równowartość 367.000 zł, w pkt II przez ustalenie, iż udział wnioskodawcy w majątku wspólnym wynosi 25 % a uczestniczki 75%, w pkt IV przez wpisanie w miejsce kwoty 172.093 zł kwoty 275.169,75 zł, a w przypadku przyjęcia, iż w skład majątku wspólnego wchodzi nadto kwota 100.000 USD - przez wpisanie w miejsce kwoty 172.093 zł kwoty 550.419, 75 zł.

Apelacja wnioskodawcy dotyczyła całego postanowienia. Apelujący zarzucił naruszenie:

- art. 33 pkt 2 i 4 kro. w zw. z art. 567 kpc. przez niezaliczenie przedmiotów takich jak: broń myśliwska 2 szt., szafa pancerna, trofea myśliwskie duże, trofea myśliwskie małe, fajki dzika, gabloty z grandlami, kinkiety, lampa sufitowa do majątku osobistego wnioskodawcy jako przedmiotów związanych z upodobaniami hobbystycznymi jak również przekazanymi wnioskodawcy w postaci darowizn, a zaliczenie ich do majątku dorobkowego; bezzasadne zaliczenie do majątku dorobkowego videofonu (...) stanowiącego składnik budynku zawarty w jego wycenie przez biegłego;

-art. 31 kro. przez niezaliczenie kwoty 12.000 USD przekazanej przez wnioskodawcę uczestniczce, jako wchodzącej w skład majątku dorobkowego i nie objęcie tej sumy rozliczeniem mimo wniosku wnioskodawcy, a nadto nie takim rozliczeniem kwoty 10.000 USD;

- art. 43 § 2 kro. w zw. z art. 567 kpc przez bezzasadne przyjęcie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym pomimo braku istnienia ustawowej przesłanki „ważnych powodów”;

- art. 45 kro. przez błędne przyjęcie, że zostały poczynione nakłady z majątku dorobkowego na działkę nr (...), a także poczynione zostały nakłady na działkę

99 podczas gdy w całości prawie zostały już zaliczone w opinii biegłego do wyceny domu;

- art. 212 § 3 kc. przez ustalenie spłat od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki na krótki czas;

- art. 233 § 1 kpc. w zw. z art. 13 § 2 kpc., art. 217 § 1 kpc. w zw. z art. 13 § 2 kpc. i art. 328 § 2 kpc. w zw. z art. 13 § 2 kpc. przez niepełną ocenę dowodów polegającą na pominięciu w rozliczeniach kwoty 12.000 USD i kwoty 10.000 USD jako składników dorobku oraz dowolną ocenę dowodów w postaci dokumentów na zakup broni myśliwskiej, dokumentów prywatnych uczestniczki w postaci wykazu przesłanych rzekomo dolarów w paczkach, których prawdziwości wnioskodawca przeczył a czego uczestniczka skutecznie nie wykazała, treści oświadczenia Z. B. (2) z dnia 13 kwietnia 2015 r. a dalej uznanie zeznań uczestniczki za wiarygodne, zaś zeznań wnioskodawcy co do nakładów na działkę (...) za niewiarygodne co doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych co do wartości majątku dorobkowego, w tym rzeczy ruchomych, wartości nakładów na nieruchomości przy ul. (...), co do wartości majątku osobistego wnioskodawcy, rodzaju i wartości nakładów działkę nr (...) sfinansowanych w rzeczywistości przez rodziców wnioskodawcy, do błędnego przyjęcia, że uczestniczka przesyłała w paczkach znaczne sumy dolarów oraz przyjęcia zaistnienia przesłanki ważnych powodów ustalenia nierównych udziałów; dopuszczenia się sprzeczności między treścią sentencji postanowienia a treścią uzasadnienia;

- błędne ustalenie kosztów postępowania.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt I przez ustalenie rzeczywistej wartości majątku dorobkowego oraz jego składników i przyjęcie, że do majątku dorobkowego wchodzi także kwota 12.000 USD i 10.000 USD, a ponadto, że trofea myśliwskie duże, trofea myśliwskie małe, fajki dzika, gabloty z grandlami, szafa pancerna, kinkiety, lampa wisząca, sztucer (...)i(...)należą do majątku osobistego wnioskodawcy;

w pkt II przez oddalenie wniosku uczestniczki o ustalenie nierównych udziałów

w majątku wspólnym; w pkt III przez przyznanie na własność wnioskodawcy M. B. także działki nr (...) położonej w R.; w pkt IV przez zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki spłaty w prawidłowo wyliczonej kwocie z rozłożeniem spłaty w ratach płatnych w okresie 2 lat od daty wydania prawomocnego orzeczenia; w pkt V przez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od uczestniczki kwoty połowy opłaty sądowej, wydatków na biegłego, za wypisy z ksiąg wieczystych i wypisy z rejestru gruntów, w miejsce kwoty 2 443, 90 zł; w pkt VI przez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy zwrotu kwoty pozostałej po rozliczeniach wymienionych opłat i wydatków. Na wypadek nie uwzględnienia tak sformułowanego wniosku wniósł natomiast o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje okazały się uzasadnione jedynie częściowo.

Przed ustosunkowaniem się do treści podniesionych w nich zarzutów stwierdzić jednak trzeba, że w sprawie nie zachodzą uchybienia, które Sąd bierze pod uwagę z urzędu, a których skutkiem byłyby nieważność postępowania – art. 378 § 1 kpc.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne, uzupełniając je w zakresie powodującym częściowe uwzględnienie apelacji wnioskodawcy co do wysokości dokonanych nakładów z majątku wspólnego na działkę nr (...). Konieczność częściowej zmiany zaskarżonego postanowienia w wyniku apelacji uczestniczki jest następstwem częściowo odmiennych aniżeli przyjął Sąd Rejonowy wniosków na płaszczyźnie dokonywanej subsumcji.

W pierwszej kolejności odnieść należy się co do zarzutów stawianych co do pkt II zaskarżonego postanowienia, jako że tej części rozstrzygnięcia dotyczyły obie apelacje, przy czym apelacja wnioskodawcy opierała się na kwestionowaniu samej zasadności ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym, a apelacja uczestniczki proporcji tych udziałów, które jej zdaniem zostały ustalone w sposób dla nie krzywdzący.

Za częściowo uzasadnione, prowadzące do zmiany pkt II zaskarżonego postanowienia w sposób wskazany w sentencji należy uznać zarzuty podnoszone przez uczestniczkę. Natomiast zarzuty wnioskodawcy co do braku podstaw ustalenia nierównych udziałów są niezasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego ustalenia faktyczne sądu I instancji, jak i przyczyny wymienione jako podstawy przyjęcia ważnych powodów decydujących o ustaleniu nierównych udziałów stron w tworzeniu majątku wspólnego zasługują na aprobatę.

Ustalenia faktyczne w zakresie prowadzącym do ustalenia nierównych udziałów wnioskodawca kwestionuje, jedynie w zakresie przedłożonego przez uczestniczkę wykazu przysyłanych dolarów w paczkach i przyjęcia przez sąd, że uczestniczka przysyłała w paczkach znaczne sumy dolarów, podnosząc w tej części zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc., oraz zarzut naruszenia art. 43 § 2 kro.

w zw. z art. 567 kpc.

Apelujący w swej argumentacji kwestionuje też wyprowadzone przez Sąd wnioski i nadane im znaczenie z punktu widzenia art. 43 § 2 kro.

W pierwszej kolejności należy odnieść się zatem do zarzutów mających uzasadnić naruszenie przepisów o postępowaniu, jako że zarzuty dotyczące prawa materialnego mogą być właściwie ocenione i rozważone tylko na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego (wyrok SN z dnia 18.02.1999 r., I CKN 96/98, wyrok SN z dnia 25.07.2002 r., III CKN 1331//00)

Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może nastąpić przez uchybienie przez sąd regułom oceny wiarygodności i mocy dowodów, przy czym apelacja winna wskazywać, jakie dyrektywy zawarte w cytowanym art. 233 § 1 kpc. zostały naruszone, w jaki sposób oraz jakie konkretnie dowody zostały wadliwie ocenione. Zarzut błędnej analizy i oceny materiału dowodowego wymaga bowiem wyraźnego wskazania przesłanek dyskwalifikacji postępowania Sądu w zakresie oceny poszczególnych dowodów, a więc jednoznacznego wskazania w czym apelujący upatruje przekroczenia przez Sąd przysługującego mu prawa do swobodnej oceny przeprowadzonych dowodów. Przyjmuje się jednolicie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

Analiza przeprowadzonej przez Sąd I instancji oceny dowodów pozwala na przyjęcie, że Sąd w zasadzie należycie wywiązał się z obowiązków określonych w art. 233 §1 kpc.

Dając wiarę zeznaniom uczestniczki, co do okoliczności przesyłania przez nią paczek, które zawierały pieniądze oraz różne inne przedmioty, sąd wskazał, że fakt przesyłania pieniędzy w paczkach przyznał sam wnioskodawca, potwierdzili to również świadkowie przesłuchani w sprawie podając jednocześnie że przywozili osobiście wnioskodawcy różne kwoty dolarów, w tym i po 5.000. Jednocześnie sąd nie uznał za wiarygodne twierdzeń uczestniczki odnośnie wysokości kwot przekazanych wnioskodawcy do kraju z tytułu pracy uzyskiwanych w U.. Stanowiło to przyczynę nieuwzględnienia wniosku uczestniczki o poszerzenie składników majątku wspólnego o środki pieniężne pozostające w posiadaniu wnioskodawcy.

Brak jednak podstaw w ocenie Sądu Okręgowego do podważenia zeznań uczestniczki, że przysyłała w paczkach dolary, w sytuacji gdy wszystkie inne jej twierdzenia były wiarygodne i nie zostały skutecznie zakwestionowane przez wnioskodawcę. Na uwiarygodnienie swoich zeznań uczestniczka przedłożyła dowody potwierdzające wysyłanie paczek, a w trakcie postępowania znalezione

w garażu domu, po przyjeździe ze S.opakowanie po dolarach przesyłanych przez nią w paczkach. Wnioskodawca temu nie zaprzeczył. Zauważyć też należy, że tego typu opakowanie niewątpliwie nie było wykonane dla przesłania niewielkiej kwoty pieniędzy, jak to starał się sugerować wnioskodawca. Uzupełniając ocenę Sądu Rejonowego w tym zakresie, wskazać należy, że wnioskodawca miał oczywiście interes w tym by kwestionować podawane przez uczestniczkę sumy przysyłanych dolarów, ponieważ uczestniczka wniosła też o ustalenie, że w skład majątku wspólnego oprócz nieruchomości wskazanych przez wnioskodawcę wchodzi również pieniądze pozostające w posiadaniu wnioskodawcy w kwocie 224.850 USD, a w apelacji, że co najmniej w kwocie 100.000 USD. Podkreślić także należy, że wnioskodawca przyznając, że w paczkach przysyłane były także dolary nie określa ich sumy, podczas gdy uczestniczka wymienia je podając konkretne wysokości. Jedynie z powodu braku możliwości przedstawienia wiarygodnego dowodu w postaci na przykład kont bankowych na których, na dzień orzeczenia rozvodu pozostawałyby tak wysokie środki pieniężne, nie istniała możliwość dokonania ustaleń co do takiego składnika majątku wspólnego wskazywanego przez uczestniczkę. Nie oznacza to jednak, że środków takich wnioskodawca nie otrzymywał od uczestniczki i nie dysponował nimi na tworzenie majątku wspólnego bądź też na inne osobiste swoje potrzeby.

Wskazywane wyżej okoliczności pozwalają zatem na przyjęcie, że w znacznie szerszym zakresie niż przyjął to Sąd Rejonowy, środki pieniężne przesyłane przez uczestniczkę stanowiły źródło powstania majątku wspólnego w wysokości ustalonej przez sąd pierwszej instancji. Potwierdzeniem przyjętego stanowiska jest wysokość dochodów uzyskiwanych z pracy przez wnioskodawcę oraz brak jakichkolwiek twierdzeń i dowodów, by w czasie powstawania wspólnego majątku wnioskodawca korzystał na przykład z pożyczek, bądź kredytów. Zarobki wnioskodawcy w okresie 1986 r. do 1988 r. stanowiły połowę przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, a w okresie od 2000 r. do 2002 r. wnioskodawca pracował na pół etatu. Jedynie w okresie 2001 i 2002 zarobki wnioskodawcy przekraczały wysokość przeciętnego wynagrodzenia, w pozostałym okresie od 2003 r. do 2010 r. wnioskodawca uzyskiwał zarobki znacznie poniżej przeciętnego wynagrodzenia (k-45). Podkreślenia także wymaga, że skoro strony nie posiadały z małżeństwa dzieci, to ponosiły jedynie koszty własnego utrzymania.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia prawa materialnego stwierdzić należy, że zgodnie z brzmieniem art. 43 kro. zasadą jest, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (§ 1). Odstępstwo od tej zasady może mieć miejsce jedynie z ważnych powodów. Po wykazaniu, że te zachodzą, każdy z małżonków może żądać ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku (§ 2). Ustawodawca sprecyzował przy tym, że przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (§ 3). Nie określił natomiast bliżej, jakie to powody w świetle tego przepisu uznać można za ważne.

W literaturze przedmiotu oraz orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że ustalenie nierównych udziałów jest dopuszczalne w razie łącznego wystąpienia dwóch przesłanek, a mianowicie przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu oraz istnienia ważnych powodów które uzasadniają ustalenie nierównych udziałów. Przez przyczynienie się do powstania majątku wspólnego rozumie się całokształt starań każdego ze małżonków o założoną przez nich rodzinę i zaspokojenie jej potrzeb, a więc nie tylko wysokość zarobków czy innych dochodów osiągniętych przez każdego z nich, lecz także i to, jaki użytek czynią oni z tych dochodów, czy gospodarują nimi należycie i nie trwonią ich w sposób lekkomyślny. Poza tym o stopniu przyczynienia się każdego z małżonków świadczą nie tylko osiągnięcia czysto ekonomiczne, lecz także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym.

Dalszą konieczną przesłanką dopuszczalności ustalenia nierównych udziałów proporcjonalnie do stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego jest wykazanie, że za takim rozstrzygnięciem przemawiają ważne powody, oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego,

tzn. że otrzymanie przez jednego z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do której powstania on się nie przyczynił, pozostawało by w sprzeczności z tymi zasadami. O istnieniu ważnych powodów decyduje ocena całokształtu okoliczności danej sprawy.

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie zachodziły obie przesłanki ustalenia nierównych udziałów. Podzielając ocenę Sądu pierwszej instancji, po jej doprecyzowaniu jw. przyjęć należało, że majątek wspólny stron był tworzony praktycznie w oparciu o dochody uczestniczki uzyskane z pracy w S., które przesyłała ona wnioskodawcy z przeznaczeniem na budowę wspólnego domu i inne wydatki.

Sam wnioskodawca nie kwestionował, że uczestniczka przesyłała zarobione kwoty w drodze przelewów bankowych, za pośrednictwem znajomych i w paczkach. Zaprzeczał jedynie przyjętej przez Sąd wysokości takiej jej partycypacji w tworzeniu majątku wspólnego. Ale nawet gdyby przyjąć, że wartość takiej jej partycypacji opiewała jedynie na kwoty przez niego przyznane (od ok. 80.000 USD do 100.000 USD), to nie zmieniałoby to faktu, iż to przede wszystkim z zarobków uczestniczki powstał majątek wspólny stron. Materiał dowodowy sprawy w szczególności zeznania świadków i samej uczestniczki wskazują jednak, że kwoty przekazane przez nią wnioskodawcy przez 11 lat, z przeznaczeniem na tworzenie majątku wspólnego to były kwoty zdecydowanie wyższe od przyznanych przez wnioskodawcę. Same tylko potwierdzone dokumentami kwoty przesłanych środków pieniężnych wnioskodawcy w postaci dolarów amerykańskich to kwota 53.500

(k-554). Strony zgodnie przyznały, że po pierwszym pobycie uczestniczki w S.za przywiezione przez nią dolary została zakupiona działka (...). Przyznana przez samego wnioskodawcę wysokość kwot przysłanych mu przez uczestniczkę, to co najmniej równoważność do budowy stanowiącej składnik majątku wspólnego (pkt I.3). Niewątpliwie powstanie składnika majątku wspólnego w postaci lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) odbyło się przy użyciu środków pieniężnych uczestniczki, po pierwsze z tego względu że, mieszkanie stanowiące własność gminy zajmowane było przez rodziców uczestniczki, po drugie jego przekształcenie na własność, jak powszechnie jest to wiadome odbywało się przy użyciu niewielkich środków finansowych a obecna jego wartość to 130 400 zł. Jeżeli zatem weźmie się pod uwagę dalej, bezsporne fakty, że kwota 9.000 USD

(pkt. I.7) to również pieniądze zarobione przez uczestniczkę przeznaczone na zakup samochodu osobowego, który miał być przywieziony jako mienie przesiedleńcze

i który uczestniczka sprzedała po tym jak wnioskodawca stwierdził, że ich wspólne małżeństwo już nie istnieje, że dalsza kwota 12.000 USD, przesłana wcześniej przez uczestniczkę, a którą wnioskodawca jej zwrócił po powrocie ze S., jak zmuszona została przez wnioskodawcę do opuszczenia wspólnego domu, zużyta została na remont mieszkania przy ul. (...)

co znalazło odzwierciedlenie w wartości mieszkania ustalonej przez biegłego

(pkt. I.2), to nie może budzić wątpliwości ustalenie, że majątek wspólny powstał przede wszystkim ze środków pieniężnych przekazanych przez uczestniczkę.

W okresie kiedy majątek ten był tworzony wnioskodawca co prawda także świadczył pracę zarobkową, ale jak wskazuje materiał dowodowy, osiąmane przez niego wówczas dochody były poniżej przeciętnej, o czym była mowa wyżej, co mogło pozwolić wnioskodawcy na pokrycie co najwyżej swoich osobistych potrzeb związanych z utrzymaniem. W okresie kiedy uczestniczka przebywała w U.obie strony samodzielnie ponosiły koszty swego utrzymania a majątek wspólny stron tworzony był z dochodów z pracy przekazywanych przez uczestniczkę wnioskodawcy.

Zgodnie z jednolitym w tym zakresie stanowiskiem judykatury oraz piśmiennictwa nie zawsze wskazany powyżej fakt przyczyniania się finansowego

w tworzenie majątku wspólnego w znakomitej nawet większości przez jednego tylko z małżonków będzie stanowił czynnik uzasadniający odejście od zasady, że udziały stron w majątku wspólnym są takie same i ustalenie nierównych udziałów. Pogląd, że o stopniu przyczynienia się każdego z małżonków świadczą nie tylko osiągnięcia czysto majątkowe, znajduje przy tym zwykle uzasadnienie w przepisach

art. 43 § 3 kro. który stanowi, że przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym.

W niniejszej sprawie strony nie posiadały dzieci, a swoje koszty utrzymania ponosiły we własnym zakresie, żadne nie świadcząc drugiemu pomocy we wspólnym gospodarstwie domowym bo takiego wspólnie nie prowadziły. Przesyłały sobie natomiast paczki w których ze strony uczestniczki do wnioskodawcy w paczkach znajdowała się odzież, alkohol, kosmetyki, perfumy, artykuły gospodarstwa domowego, a wnioskodawca przysyłał uczestniczkę paczki z lekarstwami.

Jak wskazał słusznie Sąd Rejonowy za ustaleniem nierównych udziałów, przemawiają zasady współzycia społecznego, a która to sytuacja miała miejsce

w niniejszej sprawie. Przesłankę ważnych powodów ustalenia udziałów w majątku wspólnym małżonków z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z tych małżonków przyczynił się do powstania majątku, o której mowa w art. 43 § 2 kro., można łączyć

z zasadami współzycia społecznego, w tym znaczeniu, że otrzymanie przez jednego z małżonków korzyści z majątku wspólnego, do którego powstania się nie przyczynił pozostawało by w sprzeczności z tymi zasadami (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 września 1997 r. II CKN 306/97). Nie jest możliwe zdefiniowanie pojęcia ważnych powodów, o tym bowiem, czy istnieją one w konkretnej sprawie, decyduje ocena całokształtu okoliczności danej sprawy. Podzielić należało zdaniem Sądu Okręgowego stanowisko Sądu pierwszej instancji, że ważne powody w świetle zasad współzycia społecznego w niniejszej sprawie uzasadniały przyjęcie nierównych udziałów w majątku wspólnym stron.

Z okoliczności sprawy wynika, że wnioskodawca i uczestniczka mieli wspólne plany mieszkaniowe. Za pieniądze zarobione przy pierwszym wyjeździe uczestniczki do (...) zakupiono działkę w R. na której miał powstać wspólny dom stron.

W marcu 1998 r. po uzgodnieniu z mężem uczestniczka wyjechała ponownie do U. w celu zgromadzenia środków na budowę domu w R.. W 1999 r. zostało wykupione mieszkanie przy ul. (...) zajmowane poprzednio przez rodziców uczestniczki a stanowiące własność gminy, w tym samym roku miała miejsce umowa darowizny 1/10 części lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) na rzecz małżonków na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej oraz w 9/10 częściach na rzecz Z. B. (3), przy czym uczestniczka była przekonana że darowizną objęty będzie cały lokal przy ulicy (...). Uczestniczka na sugestie męża zgodziła się aby pieniądze które początkowo miały być przeznaczone na budowę domu w R., wykorzystać na remont i rozbudowę lokalu w tym dobudowanie dalszej części tego lokalu oraz zagospodarowanie działki. Przesyłała w związku

z tym wnioskodawcy w dalszym ciągu zarobione pieniądze, strony pozostawały

ze sobą w kontakcie telefonicznym i razem decydowały o przełożeniu powrotu uczestniczki do P.. Wnioskodawca przez cały ten okres zapewniał uczestniczkę po swojej miłości i twierdził że po jej powrocie do P. zamieszkają razem

w N.. Jeszcze w maju 2008 r. uczestniczka na prośbę wnioskodawcy zakupiła samochód osobowy za kwotę 28.000 USD który miała przywieźć do P. jako mienie przesiedlenia co przedłużyło jej pobyt o ponad rok. W dniu 2 listopada 2009 r. w trakcie rozmowy telefonicznej wnioskodawca poinformował uczestniczkę

iż nie chce by wracała do P. gdyż „chce być sam”. Dwa dni po powrocie uczestniczki do P. wnioskodawca poinformował ją, że nie będą mieszkać razem

i kazał jej wyprowadzić się z domu przy ulicy (...) do końca grudnia 2009 r. Pozwem z 25 listopada 2009 r., który wpłynął do sądu 5 stycznia 2010 r. wniósł

o rozwód. W związku z tym uczestniczka przeprowadziła się do tego starego mieszkania po rodzicach, po wcześniejszym jego wyremontowaniu, gdyż w czasie jej pobytu w S. mieszkanie było wynajmowane i uległo zniszczeniu.

Na remont został przeprowadzony za kwotę 12.000 USD które wnioskodawca zwrócił uczestniczkę w całym w trakcie postępowania rozwodowego. Zauważyć przy tym należy, że z dowodów potwierdzających przekazywanie środków pieniężnych przez firmę wynika, że jeszcze w 2009 r. uczestniczka przekazała wnioskodawcy 5.000 USD. W czerwcu 2010 r. uczestniczka dowiedziała się, że wnioskodawca od kilku lat związany jest z inną kobietą.

Wyrokiem z 7 marca 2011 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu orzekł rozwód małżeństwa stron bez orzekania o winie. W sprawie rozwodowej strony złożyły zgodny wniosek o podział majątku wg. którego przy równych udziałach w majątku wspólnym wnioskodawca zobowiązał się do uiszczenia na rzecz uczestniczki dopłaty w kwocie 180.000 zł w terminie 1,5 miesiąca, przy takim jak obecnie sposobie podziału składników majątku. Z porozumienia wycofała się uczestniczka, z uwagi na rozbieżności co do wysokości dopłaty.

Przytoczone wyżej okoliczności ustalone prawidłowo przez sąd I instancji pozwalały w ocenie Sądu Okręgowego na przyjęcie, że zachodziły podstawy do ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym.

Podkreślić należy, że zachowanie wnioskodawcy, abstrahując od jego oceny z moralnego punktu widzenia, spowodowało niewątpliwie zaprzepaszczenie wspólnych planów mieszkaniowych stron, jakimi apelująca uczestniczka kierowała się świadcząc przez szereg lat pracę za granicą i przekazując odłożone środki na majątek wspólny stron. Przekazując pieniądze na budowanie wspólnego majątku, uczestniczka, jak zeznała to w sprawie rozwodowej, ufała mężowi, wierzyła mu bezgranicznie. Miała ku temu podstawę, ponieważ utrzymywali cały czas kontakt telefoniczny a wnioskodawca przekonywał ją o swojej miłości i o tym, że zawsze będą razem. Z zalegających w aktach dowodów przekazywanych środków przez uczestniczkę wynika, że miały one miejsce jeszcze po tym jak wnioskodawca zdawał sobie już sprawę z tego, że nie zamierza z uczestniczką realizować żadnych wspólnych planów życiowych. Decyzja wnioskodawcy zakomunikowana uczestniczce 2 listopada 2009 r. była dla niej zaskoczeniem. Do końca była ona przekonana o tym, że po powrocie do kraju skorzysta ze zmaterializowanych już nakładów swej pracy. Decyzja wnioskodawcy zmusiła ją tymczasem do wyprowadzenia się do starego lokalu przy ul. (...). Wnioskodawca natomiast pozostał w budynku nowym, wybudowanym od podstaw na terenie nieruchomości w której strony miały

w odrębnym lokalu jedynie udział w 1/10 części. Fakty, że udziały w działce nr (...)

w 1/20 części oraz własność działki sąsiedniej nr. (...) z której współwłaściciele działki (...) korzystają z przejazdu, należą do członków rodziny wnioskodawcy, przesądzały

z góry, że ten składnik majątku wspólnego będzie przyznany na wyłączną własność wnioskodawcy, z czego niewątpliwie wnioskodawca zdawał sobie sprawę, a mimo tego korzystał z przesyłanych przez uczestniczkę cały czas środków pieniężnych, przeznaczając je na sfinansowanie dobudowy oraz ogrodzenie i zagospodarowanie działki.

Powyższe fakty nie mogą być rozpatrywane jedynie w kategoriach wygaśnięcia uczuć małżeńskich. Bezskutecznie apelujący wnioskodawca usiłował tu umniejszyć takie cele życiowe uczestniczki, odwołując się jedynie do tego, że okoliczności rozkładu pożycia małżeńskiego stron były inne aniżeli wskazał Sąd Rejonowy. Ocena przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego stron nie ma w istocie znaczenia przy ocenie występowania podstaw do ustalenia nierównych udziałów.

Z punktu widzenia art. 43 § 2 kro. należy je odczytywać jako godzące

w zasadę lojalności oraz sprawiedliwości. Ich nieuwzględnienie byłoby krzywdzące dla uczestniczki z punktu widzenia tego, jakimi względami kierowała się świadcząc przez 11 lat pracę za granicą, a z której to efektów nie mogła w pełni skorzystać.

Istniały zatem ważne powody oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego ustalenia nierównych udziałów proporcjonalnie do stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego. Rozważane wyżej okoliczności stanowiące o udziale uczestniczki w tworzeniu majątku wspólnego przemawiały za uwzględnieniem apelacji uczestniczki i ustaleniu, że udział w majątku wspólnym uczestniczki wynosi 70 % a wnioskodawcy 30 %. Skutkowało to oddaleniem apelacji wnioskodawcy w tym zakresie, oraz oddaleniem dalej idącej w tym zakresie apelacji uczestniczki.

Apelacja uczestniczki w pozostałym zakresie okazała się bezzasadna.

Bezskutecznie apelująca kwestionowała brak zaliczenia do majątku dorobkowego stron dodatkowo kwoty 100.000 USD stanowiącej równowartość 367 000 zł, jaka to suma miała w chwili rozwiązania małżeństwa stron znajdować

się wedle twierdzeń apelującej na rachunku bankowym wnioskodawcy. Przeprowadzony na etapie postępowania I instancyjnego dowód z rachunków bankowych wnioskodawcy, z którym w formie wydruku komputerowego dokonano z informacji przesłanej przez bank w formie elektronicznej, Sąd Okręgowy zapoznał się, na takie zaliczenie nie pozwala. Wynika z niego jedynie fakt, że wnioskodawca w różnych okresach czasu dysponował różnymi kwotami pieniężnymi, przekraczającymi wysokość jego zarobków, co wskazywałoby, iż były to kwoty zbieżne z tymi, jakie otrzymywał od apelującej uczestniczki. Ta okoliczność brana była już jednak pod uwagę przy ocenie stopnia, w jakim każdy z małżonków przyczynił się do tworzenia majątku wspólnego. Brak jest natomiast podstaw do przyjęcia, aby na datę ustania małżeństwa stron na rachunku wnioskodawcy znajdować się miały jeszcze jakieś inne, nierozliczone kwoty, co uzasadniałoby wnioski apelującej.

Apelacja wnioskodawcy w pozostałym zakresie była uzasadniona częściowo.

Podkreślić przy tym należy, że apelujący zaskarżając orzeczenie w pkt IV dotyczącym zasądzenia od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki dopłaty nie formułuje precyzyjnie swojego wniosku apelacyjnego, mimo iż apelację składa profesjonalny pełnomocnik, wynosząc jedynie o zasądzenie spłaty prawidłowej i ustalenie jej płatności na raty.

Oceniając zgodność ustaleń sądu I instancji z przeprowadzonymi dowodami, Sąd Okręgowy uznał częściowo zasadność apelacji w zakresie nakładów dotyczących działek ew. (...) i (...). Porządkując kwestie ustaleń sądu I instancji w zakresie nakładów, które to ustalenia były chaotyczne, niezborne i w pewnym zakresie sprzeczne ze sobą, stwierdzić należy że w opinii biegłego zawierającej wskazanie nakładów na stary budynek przy ulicy (...) w którym ustanowiona jest odrębna własność lokali, biegły wskazał wartość nakładów na kwotę 71.679 zł. Uwzględniając zarzuty wnioskodawcy do opinii, sąd uwzględnił kwotę 6.192 zł stanowiącą wartość ułożenia płytek ceramicznych w lokalu handlowym jako nakład nie pochodzący z majątku wspólnego stron. Przyjął zatem do rozliczenia wartość nakładów z majątku wspólnego w kwocie 65.487 zł. Stanowisko to Sąd Okręgowy podziela, a w apelacji w tym zakresie nie podniesiono żadnych skutecznych zarzutów.

W dalszej części ustaleń sąd przyjmuje w że z majątku wspólnego poczyniono też nakłady na zagospodarowanie działek (...) i nie ustalając ich wartości przyjmując ostatecznie że wysokość wszystkich nakładów stanowi kwotę 89.598 zł. Wynika z powyższego że wartość nakładów przedstawiona w drugiej opinii biegłego (k – 502) na kwotę 40.992 zł została przyjęta jako uzasadniona przez sąd do kwoty 24.111 zł, co oznacza uwzględnienie zarzutu wnioskodawcy, że przełożenie dachówki stanowiące wartość 16 881 zł nie powinno być ujęte w do rozliczenia jako nakłady z majątku wspólnego (40.992 zł – 16.881). Stwierdzić też można występowanie sprzeczności między uzasadnieniem Sądu, a ostatecznie przyjętymi wartościami- Sąd wskazując, że pewne nakłady nie mogą zostać odliczone, ostatecznie takiego ich odliczenia dokonał. W rzeczywistości z uzasadnienia sądu zawierającego ustalenia wynika bowiem, że oprócz kosztów przełożenia dachówki sąd uznał że rozliczeniu jako nakłady z majątku wspólnego nie podlegają także inne prace (poz. 4,5,6,7,8 z opinii biegłego), których łączna wartość to kwota 20.450 zł, a nie kwota odliczona 16 881 zł. Uczestniczka do opinii biegłego w zakresie nakładów nie zgłaszała zastrzeżeń i w apelacji nie kwestionowała ustaleń sądu dokonanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

W takich okolicznościach Sąd Okręgowy przychylił się do zarzutów apelującego odwołującego się do stanowiska, zajętego przed sądem I instancji. Ustalił w oparciu o powyższe, mające potwierdzenie w oświadczeniu i w piśmie procesowym

(k-283,339,421,561), że wartość tych nakładów odpowiada kwocie 8.849 zł.

Na kwotę w/w składa się wartość nakładów w kwocie 2691 zł przyznana przez wnioskodawcę, obejmująca pozycje 2,3 w opinii biegłego (k- 502) oraz wartość wybrukowania kostką na pow. 54,6 m² (poz. 1 opinii) również przyznana przez wnioskodawcę. Przyjmując stawkę określoną w opinii biegłego jako jednostkowy koszt położenia kostki na kwotę 112,78 zł, to wartość w/w nakładów stanowi 6158 zł.

Łączna zatem wartość nakładów z majątku wspólnego na majątek osób trzecich to kwota 74 336 zł (65 487+ 8849), a nie ustalona przez sąd kwota 89 598 zł.

W pozostałej części apelację wnioskodawcy ocenić trzeba za bezzasadną. Nie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty, w których apelujący kwestionował zaliczenie do majątku dorobkowego stron wymienionych w apelacji rzeczy ruchomych, a które to jak podnosił, jako mające znaczenie dla niego hobbistyczne bądź które uzyskane zostały przez niego w drodze darowizn powinny być zaliczone do jego majątku osobistego. Na uwadze należy mieć tu porozumienie stron co do podziału majątku wspólnego zawarte w sprawie rozwodowej, a w następstwie którego to przedmiotowe ruchomości strony zgodnie wskazały jako składnik majątku wspólnego, mający przy tym zgodnie z tym porozumieniem przypaść w całości uczestniczce. Uгода w tym przedmiocie nie doszła co prawda do skutku, ale jej treść nie może pozostawać bez znaczenia z punktu widzenia obecnie dokonywanej

w omawianym zakresie oceny. Odnośnie ruchomości które wg wnioskodawcy stanowiły darowiznę wyłącznie na jego rzecz, wskazać trzeba że sąd I instancji nie uwzględnił tych przedmiotów wymieniając ruchomości stanowiące majątek wspólny

w pkt I.6 postanowienia. Wprawdzie w uzasadnieniu sąd nie wymienia szczegółowo przedmiotów potraktowanych jako darowane, to opinia biegłego karta (...)

i zaznaczone tam ruchomości niewymienione w pkt I.6 postanowienia wskazują na prawidłowe rozliczenie w tym przedmiocie, bowiem wymienione w piśmie z 9 lipca 2013 r. przedmioty jako darowane, zostały odliczone w kwocie 4440 zł

z oszacowania na kwotę 35.310 zł, które objęte było opinią biegłego. Prawidłowo zatem ustalono wartość ruchomości na kwotę 30.870 zł.

Brak było z kolei podstaw do zaliczenia do majątku dorobkowego wskazywanych przez apelującego kwot 12.000 USD oraz 10.000 USD. Stwierdzenia wymaga, że co do tej ostatniej kwoty jako mającej podlegać takiemu zaliczeniu apelujący nie przedstawił żadnych dowodów. Wg twierdzeń uczestniczki po przyjeździe ze S.środku te przeznaczała na swoje utrzymanie. Kwota natomiast 9.000 USD została zaliczona do majątku wspólnego. Co do kwoty 12.000 USD natomiast stwierdzić trzeba, że istotnie materiał dowodowy wskazuje, że taka suma została przekazana przez apelującego uczestniczce.

Z materiału tego wynika jednak zarazem to, iż uczestniczka kwotę tę przeznaczyła na wykonanie remontu lokalu w trakcie trwania małżeństwa, a którego to wycena

z uwzględnieniem przedmiotowych nakładów była przedmiotem opinii biegłego. Zatem wskazana kwota była w rzeczywistości przedmiotem podziału majątku wspólnego.

Nie ma uzasadnienia apelacja wnioskodawcy w której domagał się także przyznania mu w ramach podziału majątku wspólnego stron dodatkowo działki (...). Stwierdzenia wymaga, że zasadą przy podziale majątku wspólnego jest to, iż każdy

z uczestników powinien fizycznie otrzymać takie składniki takiego majątku, które będą najpełniej odpowiadały wartości należnych mu w tym majątku udziałów,

a dopłaty będą minimalne (art. 623 kpc. w zw. z art. 567§ 3 kpc. i art. 688 kpc.). Takie też cele realizuje podział majątku dokonany przez Sąd Rejonowy, a który to nadto poza przedmiotową działką był zgodny z proponowanym przez samych apelujących. W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, było oczywistym

iż innych składników poza w/w działką i mieszkaniem przy ulicy (...) uczestniczka nie mogła by otrzymać. Przyznanie natomiast uczestnikowi przedmiotowej, spornej działki (...) dodatkowo tymczasem podwyższałoby wysokość należnej na rzecz uczestniczki dopłaty.

Zmiana zaskarżonego postanowienia w pozostałym zakresie była już tylko następstwem zmian, o jakich mowa powyżej. I tak mając na uwadze, że łączna wartość składników majątku dorobkowego stanowi kwotę 671.915 zł, wartość składników przyznanych apelującemu wnioskodawcy odpowiada kwocie 431.730 zł a należny mu udział w tym majątku odpowiada kwocie 201.574 zł

(30 % z 671.915 zł), należną od niego kwotę dopłaty dla uczestniczki ustalił

Sąd Okręgowy na kwotę 230.129 zł, odraczając termin jej uiszczenia do

31 marca 2016 r., przyjmując, że już w 2011 r. wnioskodawca posiadał środki pieniężne w kwocie 180.000 zł - zmieniając zaskarżone postanowienie w pkt IV.

Co do zarzutów dotyczących kosztów postępowania wskazania wymaga, że zostały one sformułowane w sposób lakoniczny, nie pozwalający na dokonanie merytorycznej kontroli. Analiza generowanych oraz poniesionych w sprawie kosztów postępowania dokonana przez Sąd Okręgowy wskazuje jednak, że apelujący wnioskodawca poniósł w niniejszej sprawie koszty w kwocie 5.000 zł. Składała się na nie opłata od wniosku w kwocie 1.000 zł oraz zaliczka na opinię biegłego

w kwocie 4.000 zł. Wszystkie koszty postępowania odpowiadały natomiast kwocie 6.282 zł. Zaliczyć tu należało koszty opinii biegłych, które faktycznie wynosiły 5.282 zł oraz koszty opłaty od wniosku. Nie podlegały rozliczeniu koszty pomocy prawnej fachowego pełnomocnika, jako że te poniosły obie strony (art. 520§1 kpc). Przyjmując zatem, że łącznie koszty postępowania wynosiły 6.282 zł, stwierdzić należy, że każda ze stron stosownie do obowiązku wynikającego z art. 520 § 1 kpc. zobowiązana jest je ponieść w równej wysokości. Wnioskodawca powinien je ponieść jedynie co do kwoty 3.141 zł, a skoro poniósł je w kwocie 5.000 zł należy mu z tego tytułu zwrot od uczestniczki odpowiada kwocie 1.858, 55 zł.

W następstwie należało też obciążyć uczestniczkę obowiązkiem pokrycia nie opłaconych przez strony w drodze zaliczek kosztów opinii biegłych, jakie to tymczasowo wyłożył Skarb Państwa (5.282 zł – 4.000 zł = 1.282, 90 zł). Zauważyć przy tym należy, że z zaliczki wpłaconej przez wnioskodawcę w kwocie 4.000 zł pokryte zostały jedynie koszty opinii biegłego w kwocie 1.549,80 zł, a pozostała część zaliczki nie została wykorzystana i wydatki na pierwszą opinię biegłego pokryto ze środków Skarbu Państwa, mimo wpłacenia wcześniej zaliczki. Wobec czego poniesione przez Skarb Państwa wydatki w kwocie 3.733,10 zł powinny być pokryte z niewykorzystanej dotychczas zaliczki w kwocie 2.450,20 zł i kwoty

1.282,90 zł, którą winna uiścić zgodnie z niniejszym postanowieniem wnioskodawczyni.

Z tych wszystkich przyczyn orzeczono jak w sentencji na zasadzie art. 385 kpc i art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie rat. 520 § 1 kpc.

(...)